

Dr David Howard, Joshua-Ruth, sesja 3, Wprowadzenie Część 3

© 2024 David Howard i Ted Hildebrandt

To jest dr David Howard w swoim nauczaniu o Jozue poprzez Rut. To jest sesja 3, Wprowadzenie do Jozuego, część 3, Kontekst literacki.

W tej części chcę porozmawiać o tym, co nazwałbym kontekstem literackim Księgi Jozuego.

Rozmawialiśmy w innym fragmencie o kontekście historycznym i geograficznym, ale Księga Jozuego nie odnosi się tylko do wydarzeń, miejsc i ludzi, którzy wydarzyli się w czasie rzeczywistym, przestrzeni i historii, ale jest także kompozycją literacką. Jest to księga słów napisana przez kogoś w określonym celu. Zamiar, o którym mówiliśmy w innym fragmencie, jest taki, że Bożym darem w postaci ziemi obiecanej jest lud Izraela i tak dalej.

Ale pomyślmy teraz o Księdze Jozuego w jej kontekście literackim, a mianowicie w miejscu w kanonie, miejscu w Starym Testamencie, gdzie się ona pojawia.

Tradycyjnie więc mamy pięć pierwszych ksiąg Biblii: Rodzaju, Wyjścia, Kapłańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa, które nazywamy Pięcioksięgiem. Podział jest tutaj i logika za tym stoi, czasami nazywane są księgami Mojżesza, a dzieje się tak dlatego, że Mojżesz był głównym autorem tych ksiąg.

Mojżesz umiera pod koniec Księgi Powtórzonego Prawa, jest to więc logiczny podział większej części Biblii. Następnie, zgodnie z tradycją protestancką, zwykle mówimy o księgach historycznych, od Jozuego aż do 2 Królów, a nawet przez całą Księgę Kronik jako Nehemiasz Estera. Nie do końca podoba mi się to określenie, bo mogłoby sugerować, że inne części nie mają charakteru historycznego.

Powiedziałbym, że fabuła Księgi Jozuego nawiązuje do fabuły Księgi Liczb, Księgi Wyjścia i Księgi Rodzaju, a zatem będą one historyczne również w tym sensie, czyli sekcje narracyjne. Ale to określenie dla wygody. Opowiada historię, kiedy Izrael wkroczył do tej ziemi, a jeśli pójdziesz do Królów, 2 Królów, to właśnie tam Izrael zostanie zabrany z tej ziemi.

A więc jest to mniej więcej 400 lat, albo więcej niż 400, może 800 albo 900 lat życia Izraela na tej ziemi. W tradycji żydowskiej są to zwani dawni prorocy, Jozue, Sędziowie, 1 Księga Samuela i 1 Księga Królewska. I nie są prorokami w tym samym sensie, w jakim są Izajasz, Jeremiasz, Ezechiel i inni, ale w tym sensie, że prorocy są ludźmi, którzy wypowiadają słowa od Boga, rzecznikami Boga, jak Izajasz i inni mówili na ulicach Jerozolimy lub w Samarii.

Autorzy tych ksiąg przekazują słowa od Boga w inny sposób. Zapisują wydarzenia i interpretują je oczami Boga. W tym sensie można ich nazwać prorokami.

Zatem księga Jozuego jest głową ksiąg historycznych, pierwszą księgą życia w tej ziemi. Jeśli zagłębisz się w literaturę Starego Testamentu, natkniesz się na teorie kompozycji, które mogą się od nich nieco różnić. Jedną z głównych teorii, która przyjęła się kilka wieków temu, w XX wieku, była teoria, że historia z Księgi Rodzaju tak naprawdę nie kończyła się na Księdze Powtórzonego Prawa, ale na Jozuem.

Powinniśmy pomyśleć o czymś zwanym Hexateuch. Nazwa Pięcioksięgu wzięta się od słowa penta oznaczającego pięć. Tak więc w pierwszych pięciu książkach myślimy o pięciokacie jako o obiekcie pięciobocznym. Sześciokąt to sześcioboczna struktura geometryczna.

Zatem Heksateuch byłby pierwszymi sześcioma księgami Starego Testamentu. Uczeni wymyślili tę teorię pod koniec XIX i na początku XX wieku, myśląc, że nie, Mojżesz nie był autorem Pięcioksięgu, ale ktoś o tym pisał znacznie później i wątki, które przewijały się przez wszystkie te księgi, kończyły się na Jozue. Jest w tym pewna logika, ponieważ w Jozue jest wiele elementów, które patrzą wstecz, gdy spełnienie obietnic i fabuła dobiegną końca.

Ruch w Pięcioksięgu jest zawsze skierowany w przyszłość. Bóg obiecuje tę ziemię Abrahamowi i wkrótce po upływie kilkudziesięciu lat jego potomków nie ma już w tej ziemi. Są w Egipcie.

A potem dalsza część Księgi Wyjścia zmierza w stronę ziemi obiecanej. Księga Liczb wędruje przez pustynię w stronę ziemi obiecanej. Zatem zawsze jest ruch do przodu.

Na końcu każdej księgi Pięcioksięgu znajdujemy tego rodzaju spojrzenie w przyszłość. Pod koniec Księgi Rodzaju przebywają na wygnaniu w Egipcie i chcą wrócić do kraju. Exodus, to samo.

Chcą wrócić na ziemię i tak dalej. Zatem wszystkie te książki, te pięć ksiąg, patrzą w przyszłość. Wypełnienie tego znajdujemy w Księdze Jozuego.

I w Księdze Jozuego jest pewne poczucie, że jesteśmy tutaj. Wreszcie, po tych wszystkich wiekach, obietnice się spełniają, jesteśmy na ziemi i życie jest dobre. Można więc odnieść wrażenie, że Księga Jozuego wspomina to wszystko z uznaniem.

Życie jest teraz dobre. W Księdze Jozuego jest stabilizacja, której nie znajdziesz w większości innych ksiąg. Zatem prawdą jest, że ta książka spogląda wstecz.

Jednak teoria ta ignoruje tradycyjne rozumienie Pięcioksięgu jako pochodzącego spod pióra Mojżesza lub większości Pięcioksięgu pochodzącego spod pióra Mojżesza.

Tak więc w 1943 roku niemiecki uczyony Martin Noth zaproponował inną teorię. Zaproponował teorię zwaną historią deuteronomistyczną.

I Noth nie uważał, że punkt końcowy powinien znajdować się tutaj. A Księgę Powtórzonego Prawa należy rozumieć jako głowę wszystkich tych ksiąg. Jest oczywiste, że Księga Powtórzonego Prawa wybiega daleko w przyszłość, na życie w tej ziemi, na instrukcje Mojżesza pod koniec jego życia, na to, jak powinni żyć i tak dalej.

I że w księgach Jozuego, Sędziów, Samuela i Królów można znaleźć tematy, które po raz pierwszy zostały wyrażone w Księdze Powtórzonego Prawa. Zatem Noth argumentował, że Księga Królewska kończy się zniszczeniem Jerozolimy i uwolnieniem Jehojachina z więzienia w roku 561, setki lat później. I tak Martin Noth argumentował, że cały zbiór tych wszystkich wielkich ksiąg został napisany podczas wygnania po upadku Jerozolimy.

Być może fragmenty zostały napisane wcześniej, ale wszystko to składa się na jedną wielką kompozycję zwaną Historią Deuteronomistyczną. I znowu zgodziłbym się, że wiele z tego, co argumentował Noth, ma sens. Ponieważ tak, Księga Powtórzonego Prawa rzeczywiście patrzy w przyszłość.

Wiele rzeczy związanych z posłuszeństwem, Bożymi obietnicami i tak dalej, które są wspomniane w Księdze Powtórzonego Prawa, spełnia się w tych księgach. Nawet niektóre powody upadku Samarii i Jerozolimy opisane w 2 Księdze Królewskiej przypominają ostrzeżenia z Księgi Powtórzonego Prawa. Zatem wyraźnie widać ten wątek i tę jedność tematu.

Stwierdzenie jedności tematu to jedno. Inną rzeczą jest stwierdzenie, że istnieje jedność autorstwa. I nie zgodziłbym się z teorią Note'a, że to wszystko zostało napisane na wygnaniu.

Ponownie chciałbym potwierdzić tradycyjną perspektywę, że Pięcioksiąg był w istocie mozaiką. Celem tego jest jednak pokazanie kontekstu Księgi Jozuego jako księgi na zawiasach. W pewnym sensie zarówno Księga Powtórzonego Prawa, jak i Księga Jozuego są księgami na zawiasach.

Ponieważ Księga Powtórzonego Prawa składa się z końcowych przemówień Mojżesza, w których spogląda wstecz na swoje życie z Izraelem i mówi: Oto jak Bóg był nam wierny przez pokolenia, od Abrahama, a szczególnie dla nas przez te ostatnie 40 lat. Oto jak Bóg był z nami w Egipcie i na pustyni i tak dalej. I to jest spojrzenie wstecz w Księdze Powtórzonego Prawa.

Ale patrzy w przyszłość, ponieważ Mojżesz mówi: „Teraz zejść ze sceny”. Wejdiesz do ziemi obiecanej i oto rzeczy, o których musisz pamiętać. Częścią Księgi Powtórnego Prawa jest powtórzenie praw podanych 40 lat wcześniej.

Już sama nazwa księgi Powtórnego Prawa pochodzi od słów Deutero i Nomos, co oznacza drugie prawo. Prawo zostało pierwotnie dane pierwszemu pokoleniu na górze Synaj. Ci ludzie wymarli na pustyni i teraz Mojżesz przemawiał do drugiego pokolenia.

Zatem znowu patrzymy wstecz, ale także patrzymy w przyszłość. Jozue, to samo. Patrzy wstecz i mówi: to jest spełnienie obietnic.

A jednak jest też sposób, w jaki Jozue patrzy w przyszłość jak na pierwszą księgę, w której Izrael żył aż do końca 2 Królów, kiedy Izrael został zabrany z ziemi. Zatem Księga Jozuego to taka, która spogląda wstecz i do przodu w zakresie tych ksiąg tutaj. Myślę, że warto pamiętać o tej perspektywie.

To jest dr David Howard w swoim nauczaniu o Jozue poprzez Rut. To jest sesja 3, Wprowadzenie do Jozuego, część 3, Kontekst literacki.